

Az északi pólussapka 7-es intenzitás körül látszott, a déli, melyet csak ritkán láttak az észlelők, 8-as intenzitást mutatott.

Megemlítendő még a 240-310° CM közti fehér felhő, 7-es intenzitással.

A többi felszíni alakzatról kiértékelést pontosan nem lehetett végezni, mert sok a bizonytalan megfigyelés.

Deicsics László
Budapest, Uránia

.....

Az extra méretű foltok megjelenésében mutatkozó
periodicitás a Napon

A történelmi feljegyzések azt mutatják, hogy Zhu Wen-xin és Cheng Ting-fang egymástól függetlenül már alkalmazták számításaikban a napaktivitás "modern" 11 éves ciklusát. Kiszámították néhány maximális aktivitású év időpontját, s ezeket összehasonlították a rendelkezésre álló napfolt feljegyzésekkel és arra a következtetésre jutottak, hogy a két sorozat jó egyezést mutat. Chen Ting-fang még egy sokkal hosszabb, 800 és 1000 év közé eső periódusra is következtetett a kínai feljegyzések dátum eloszlásának évszázados változásaiából, de nem volt meggyőződve arról, hogy ez valódi, a Napnak tulajdonítható periódikusság-e, vagy pedig valamilyen külső ok, pl. a megfigyelők szubjektivitásának következménye.

Szerintük a rövidebbik periódus időtartama:

$$T = 10,60 \pm 0,43 \text{ év}$$

Több mint száz adatból egy 66,2 éves átlag tartamu közepes periódusra is fény derül. Zhu Wen-xin azonban megjegyzi, hogy hetven éven át, 1645 és 1715 között nem láttak szabadszemes foltot a Napon.

Hosszú periódusok:

Ugy néz ki, hogy létezik egy 250-270 éves periódus is. A legnagyobb maximum 250 évnél van. 0 és 250 év között, 60 és 180 évnél van közepes, 125 évnél pedig egy meglehetősen alacsony maximum. 250 év után 310 évnél szintén egy tekintélyesen alacsony maximum van. Ezután 495 és 555 körül két magas csúcs következik, amelyek nagysága összehasonlítható a 250. évivel. Az 500-555-nél levő maximum a 250 éves ciklus második hulláma lehet. Ennélfogva valószínűleg van egy 250-270 éves ciklus a nagy napfoltok megjelenésében. Ezt természetesen még nem lehet bebizonyítani, hiszen a modern, teleszkópikus napészlelések története a 200 évet sem haladja meg. Így csak egyet tehetünk: várunk és észleléseket végzünk a számítások igazolására.

Mohácsi Gyula
Székesfehérvár

K E T T Ő S C S I L L A G O K V I L Á G A

Okulár - mikrométerek

A hely szűke miatt sajnos nem ismertethetjük az összes ismert okulár-mikrométer részletes konstrukcióját - hiszen ez többszáz oldalt igényelne. Most csupán az ezen észlelési technika sajátosságaira és fontosságára kívánom felhívni a figyelmet. Mivel Magyarországon ezidáig még nem jelent meg olyan írás, amely ezzel a témával foglalkozott volna, remélem, hogy az érdeklődő amatőrök hasznosnak találják az információkat. A leírásra kerülő különböző mikrométer típusok elsősorban a kettőscsillagok szögtávolságának mérésére szolgálnak, de hasznos segédműszerei lehetnek a Hold- és bolygóalakzatok, üstökösök, napfoltok méreteit meghatározni kívánóknak, valamint azoknak is, akik kisbolygók, novák, nagy sajátmozgású csillagok stb. pontos pozícióját kívánják megmérni. Az alkalmazhatóságukról csak annyit: számos külföldi